

# ARENHEMISCHE COURANT.



ZONDAG 13 SEPTEMBER.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal wekelijks wordt uitgegeven; en wel op Dinsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is vijf en de drie maanden...

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

## Drentsche logica.

Wij hebben onlangs aangebond, hoe de heer VAN CAMPENS NIEUWLAND eene ongrondwettigheid heeft aangeraden, ten einde te begaan eener andere ongrondwettigheid mogelijk te maken. De zaak scheen wederlegbaar, maar de *Drentsche Courant* is, desmettemin, over onze stoutmoedigheid, die afkeuren durfde wat een minister gezegd had, in eene flauwte gevallen en heeft gesidderd op de gewachte, dat wij, die zoo iets schrijven konden, ons opwierpen om de publieke opinie te leiden en bij sommigen maar al te veel vertrouwen vonden. Leed heeft ons de zwakheid van zenuwen van den *Drentschen* instelling onzer ministers gedaan: Hij heeft zich volkomen hunne gedaante waardig betoond: zijne logica was niet minder vreemd dan de hunne.

De Hoogste Raad heeft de verzoeking voor gootloof beschouwd; het is waar: tegen de volstrekt niet twijfelachtige woorden der grondwet aan, hebben zekere leden van conventie het hoogste regterlijk collegie zulk een gevoelen doen omhelzen; wij twifelen er niet aan, of het zal zich haasten om aan de woorden der wet weder de eenige en ware betekenis, welke zij voor ieder, die hollandsch kent, hebben kunnen, terug te geven. Dit was, echter, niet de hoofdzaak, op welke wij toen kwamen; maar wij spraken vooral van den raad, door den heer DE JONGE, aan den gouverneur van Noord-Brabant gegeven, om de woningen van die kunne deuren voor de inkwartiering niet wilden openen, met geweld open te doen breken.

Dit noemden wij eene grove overtreding van artikel 168 der grondwet, waar gezegd wordt: »niemand mag in de woning van eenen ingezetenen zins ondanks zinsden, dan op last van eene magt, daartoe de wet bevoegd verklaard, en volgens de vormen daarbij bepaald.» Wanneer nu een burgemeester het geweld doet, doet hij eene onwettige handeling, zodra hij de grenzen zijner magt omtrent gaat, houdt hij op, aanspraak te kunnen maken op eene gehoorzaamheid, welke hem alleen binnen de wettelijke uitoefening zijner functien kan toekomen. Of hij zich al beroept op den vriendelijken raad van den minister, — het kan hem weinig baten; want men zal hem

antwoorden, dat eene ministeriele raadgeving nog geene wet is; dat de grondwet eene wet eischt, welke en de bevoegde magt aanwijst, en de vormen bepaalt, die daarbij door die magt in acht te nemen zijn. Beiden ontbreken hier.

Onze *drentsche* ministeriele kempiaan heeft er wat schoons op uitgevonden. Al het talent, hetwelk de Hemel den heer DE JONGE schonk, schijnt in hem gevaren en de heer VAN HALL schijnt hem persoonlijk onderrigt in zijne verhevene wijsbegeerte gegeven te hebben. Artikel 2 der additionele bepalingen van de grondwet en artikel 44 der algemeene bepalingen voor de wetgeving van het koninkrijk worden te hulp geroepen.

Men lette er op, hoe juist die aanhalingen zijn. Het laatstgenoemde artikel zegt, dat de regter volgens de wet regt spreken moet en in geen geval de innerlijke waarde en billijkheid der wet mag beoordeelen. Hoe snedig wordt dit hier bijgebracht, waar alle wet ontbreekt en alles zich bepaalt tot eenen vriendelijken raad van onzen heer DE JONGE VAN CAMPENS NIEUWLAND aan den gouverneur van Noord-Brabant, die met reden over de zaak in verlegenheid zat.

Even krachtig spreekt het aangehaalde tweede additionele artikel der grondwet. Dit zegt, dat alle wetten hare kracht blijven behouden, zoo lang tot dat daarin op eene andere wijs mogt zijn voorzien: Wij willen er nu niet op drukken, dat dit artikel natuurlijk alleen wetten betreffen kan, welke in geenen strijd zijn met de bepalingen der grondwet; dit willen de ministers toch niet begrijpen, en geen erger dooveit dan die niet hooren willen. Maar nu zou men ten minste verwachten, dat er dan eene vroegere wet bestond, waarbij de magt werd aangegeven, welke bevoegd is, om, bij weigering van het ontvangen van inkwartiering, het huis te doen openen; dat er eene wet zou zijn, welke de vormen, daarbij in acht te nemen, zou voorschrijven? — en intusschen ontbreekt zulk eene wet geheel. De fransche wet van 10 juli 1791, aan welke men meer kracht toekent dan aan artikel 210 der grondwet, zwijgt geheel over de bevoegde magt en spreekt van geene vormen, die in acht te nemen zijn. Al gold dus de wet van 1791, het zou niet beletten, dat de burgemeesters altijd door eene wet en niet

door eenen vriendenraad van den heer VAN CAMPENS-NIEUWLAND behoorden gemagtigd te zijn, om des noods met geweld in het huis eens burgers te dringen.

De *Drentsche Courant* heeft medelijden met allen, welke zich tegen dat onregtmatic geweld mogten verzetten. Zij schijnt dus te vreezen, dat onze ministers zich aan de grondwet niet zullen storen; maar wij verwachten, dat de regterlijke magt waken zal voor onze regten. Doet deze dit, zoo loopt niemand zoo veel gevaar als de burgemeester, die, op den raad van den heer DE JONGE vertrouwend, met geweld in huis dringt. Artikel 184 der Strafwet bedreigt »den ambtenaar van politie, die zich buiten de gevallen en zonder in-acht-neming der vereischten, bij de wet bepaald en voorgeschreven, in de woning eens burgers ingedrongen zal hebben, met eene boete van ten minste zestien, en ten hoogste twee honderd franken.» De straf is ligt genoeg en daarom is zij in Frankrijk-zelf veranderd in eene gevangenisstraf van zes dagen tot één jaar en eene geldboete van 16 tot 150 franken. Maar hoe dit ook zij, den burgemeester zal de straf treffen. Of weet de *Drentsche Courant* misschien door hare haagsche kennissen, dat men nu voor vast besloten heeft, de kleine dieven te laten hangen en de groote te laten loopen. Dan zou haar geschrift begrijpelijk worden. Het zou de voortzetting zijn van hetgeen wij beleefden, toen één minister, bij regterlijk vonnis, dat men in kracht van gewijsde liet gaan, en een ander, door eene commissie der Tweede Kamer voor overtreding der grondwet verklaard werd, zonder dat de justitie er aan dacht artikel 114 der strafwet toe te passen. Wanneer men geen minister, of ministerieel is en van een ligt misdrijf niet overtuigd is, maar enkel verdacht wordt en zich gereed verklaart zich in voorloopige gevangenis te begeven, wordt men, als ware men de ergste misdadiger, op helderlichten dag, geboeid, tusschen vier agenten van politie naar het huis van arrest gesleept: waagt het dan iemand, die als burger en als regtleerde tegen die daad van geweld vermeent te moeten protesteren, den afkeer te vermekken, waken met eene handelwijs bij elk eerlijk man opwekt, — zoo wordt hij door een ambtenaar van het openbaar ministerie in de rede gevallen en van zucht, om het openbaar

geeng in mispachting te brengen, beschuldigd. Met het oog op zulke gevallen, had de *Drentsche Courant* volmaakt gelijk, wanneer zij geloof, dat hij, die zich tegen eene onwettige handeling verzet, meer gevaar loopt, dan hij, die zich zulke daden veroorlooft; maar wij spraken van de wet en waren onnoozel genoeg te meenen, dat deze hier alleen beslissen kon.

### Buitenlandsche berichten.

#### RUSLAND.

**Petersburg, 30 aug.** Onze dagbladen behelzen nieuwe berichten uit den Kankasus, gedagteekend uit Kizlowodsk, 17 augustus. Aan de Sunsha op de Sindhia Trots wilde, den 3den juli, eene afdeeling van 300 Karabalaken te voet en te paard een nienwen overal wagen, maar werd met groot verlies teruggeslagen. Zeven dooden lieten zij op de plaats, de andere lijken namen zij mede. Tegen het einde van juli had in zuidelijk Daghestan een vijandelijke hoop beproefd, in het voormalig gebied des sultans van Jellisa binnen te dringen, maar dezelve werd door den luitenant-generaal *Argutinski Dolgeruki* teruggeslagen. Bij een ander, gelukkig afgelopen gevecht is de vroegere sultan *Daniel Beg* zelf tegenwoordig geweest. De vestingwerken vorderen snel en maken grooten indruk op de bewoners der Tschatschann. Den 27sten juli sloeg de bliksem te Isulak in den kruitkelder van een fort, waarbij een officier en vier gemeene soldaten het leven verloren en 35 man gewond werden.

#### PRUISSEN.

**Neurenberg, 7 sept.** Het adres aan de Sleeswijk-Holsteïners schijnt een grooten steun te vinden of gevonden te hebben in de goedkeuring des konings van Beieren. Hoogstdezenve zou, namelijk, naar het gerucht zegt, zich te Augsburg zeer gunstig over de adressen zijner beiersche steden uitlaten en verklaard hebben, »nimmer te zullen gedoogen, dat het geringste stukje grens van Duitschland afgescheurd werde».

**Kiel, 6 sept.** Een, door ongeveer 1000 der aanzienlijkste burgers onderteekend, adres is van hier afgegaan aan het gluckstadter opper-criminele hof, het verzoek inhoudende, »dat dit hof de noodige maatregelen moet nemen tot spoedige vrijlating des heeren *Oleskien*, zooals men zich herinneren zal, redacteur van het *Correspondenz-Blatt* en naar de vesting Rendsburg gebragt, dewijl hij geweigerd heeft, zich voortaan te onthouden van het aanzetten tot en het bijwonen van volks-vergaderingen».

**Wismar, 3 sept.** Ook van hier is een adres over de Sleeswijk-Holsteïsche zaak, onderteekend door personen uit alle standen, afgezonden.

#### BADEN.

**Karlsruhe, 7 sept.** Allengs zal de rechtspleging gelijk die op den linker Rijnover bestaat, ook bij ons geïntroduceerd worden ingevoerd. Openbaarheid en mondelinge behandeling, gelijk mede afscheiding der justitie van de administratie, bestaan reeds wettiglijk en zullen in het volgende jaar in werkelijkheid bestaan, zoodra de nieuwe rechtsalen voltooid zijn. De beurt moet nu aan de politie-strafrechtspleging komen. Volgens een voorstel van den afgevaardigde *Schroder* hetwelk door de Kamer aangenomen en door de regering niet afgekeurd werd, zal de politie-strafrechtsmagt aan de rechtbanken overdragen, en volgens een voorstel des heeren *Schmidt*, een afzonderlijk politiestrafwetboek vervaardigd worden. Het tijdstip nu, waarop dit alles tot stand zal gebragt worden, hangt intusschen van de regering af. Wanneer men echter eenmaal verder gaat en den burgeren zowel als de landbewoners weder volks-eigendommelijke, goedkoop, eenzijdige, met magt van uitvoering bekleede schiedgerichten geven zal, zooder al die formaliteiten, paragrafen, voor welke een ieder zijne zaak, zonder ontzagen en standpauze, zelf naar verdedigen en waarden ieder eerlijk man, zonder geleerdheid, zelfs als negter kan pitting nemen? — dat is eene andere vraag. De maandelijkse stedelijke overheid ligt reeds sedert een jaar, in geschil met de staats-regering ter zake van het regt, om gemeente-vergaderingen over aan-

gelegenheden naar verkiezing, dus over allen, te beleggen en te houden. Het geschil was op den 19den november 1845 tot een verklaarden strijd aangegroeid, toen de regering eene, door den burgemeester van Mannheim, aangekondigde vergadering met geweld belette, ofschoon deze aan alle in het gemeentewet voorkomende uiterlijke formaliteiten ter aanwinsting voldaan had; daarmede — beweerde de regering — was, echter, niet genoeg gedaan; zij beweerde nimmers, dat het onderwerp der beraadslaging geen ander dan eene speciale gemeente-zak mogt zijn. Men vraagt: wat is eene gemeente-zak en wie mag, in geval van twijfel ten dezen, beslissen? Deze vraag, nu, werd, sedert maanden, in de dagbladen, in rapporten van commissiën en heden, gedurende vele uren, in de Kamer besproken. De regering eigent aan zich alléén dit regt onvoorwaardelijk toe. De Kamer beweerde, met 37 tegen 19 stemmen, integendeel, dat de gemeente zelfstandig was in hare aangelegenheden en over alles beraadslagen en zich verwaard verklaren, waaraan ieder individu dit doen kon, derhalve ook, gelijk zulks op dien 19den november 1845 zende geschiedde, over censuur en godadijn-vrijheid. Het ministerie verklaarde, bij het sluiten der vergadering, — in welke zeer hevige woorden vielen, — in drooge, korte bewoordingen, dat, *hoe de stemming ook mogt uitvallen, de regering niets in haar systeem zou veranderen!*

#### ENGELAND.

**Londen, 9 sept.** Lord *Metcalf* is in 62-jarigen onderdom alhier overleden. Groot zijn de diensten, welke hij der oostindische compagnie en der britsche koloniën in het algemeen bewezen heeft. Met zijn 16de jaar vertrók hij naar Indië en kwam door zijne verdiensten tot de hoogste betrekking, zoodat hij zelfs in 1836 tijdelijk gouverneur-generaal werd. Hij voerde toen gewichtige maatregelen in: de gelijkheid van de munt, de volkomen vrijstelling van de drukpers in Indië, enz. Laatstgemelde maatregel, hoogelijk in Indië toegejuicht, schijnt, echter, den directieuren niet zeer behaagde te hebben, en men schrijft daaraan toe, dat lord *Metcalf* niet bepaaldelijk tot gouverneur-generaal is benoemd.

— Onze ministeriële bladen zijn er sedert eenigen tijd op uit, om de aandacht op Japan te vestigen, en dalven alderlei oude stukken op, om de betrekkingen van Engeland met dat land te doen kennen, welke zij hernieuwd wenschen te zien. De *Times* geeft, daarenboven, eene soort van overzicht van de betrekkingen tusschen Nederland en Japan, dat alles behulde nauwkeurig is, en hetwelk met eene grofheid en onwaarheid, wat den tegenwoordigen handel tusschen Nederland en Japan betreft, eindigt. Zie hier de eigen woorden van dit fraaie stuk: *»The low character and meanness of the Dutch traders cause them to be treated with great contempt by the Japanese authorities to the present day!«*

— De bijzondere berichten uit Madrid, alhier ontvangen, van 2 september, zijn alle gespannen in de verwachting, welk het gevoel van het britsche kabinet zal zijn nopens het huwelijk der koningin en hare suster. Zij beweren, dat de ministers verscherkt zijn over hetgeen zij gedaan hebben, en de fransche gezant zou hebben verklaard: *»Wat mijne regering met de pen veroverd heeft, zal zij met het zwaard weten te handhaven.»*

De storm kwam echter op. Nooit zou tegen *Tranquillo* zowel tegen *de* bestaan, als tegen *Montpensier*. Bij een aarangevaakt, dat deser dagen had plaats gehad, had zich 's volksgeest de wege op onmiakenbare wijze geopenbaard.

Wat de amnestie betreft, die bij het huwelijk der koningin zou worden verleend, — zij zou slechts van beperktheid aard zijn; zij zou alleen de uitgewekenen omvatten, wier terugkeer van 1844 af dagteekende. Zulk eene amnestie zou geen heil stichten. Men verwachtte, dat *Narvaes* weder aan het hoofd der zaken zou komen, en in den zin van *Lodewijk Philippe* met geweld zou weten te handelen.

#### FRANKRIJK.

**Paris, 9 sept.** Het ministerie schijnt zeer verdeeld te zijn omtrent de groote kwestie van den vrijen handel, en men weet, dat, indien de voorstanders van den vrijen handel verlof hebben gekregen, om zich te Parijs tot een genootschap te vereenigen, zulks niet dan met veel tegenstand van den minister van

landbouw en koophandel is verkregen. Het genootschap een voorstander van het beschermingsstelsel is. — Er is tegenwoordig te Algiers een gedeelte de bevolking, dat veel levendigheid te weeg brengt, namelijk de Kabijlen, welke aldaar werk zoeken even als de Auvergnaten in Parijs, om een geld naar hun vaderland terug te brengen. Men heeft op die Arabieren, wier oogst reeds is vernield door de sprinkhanen of verwoest door den oorlog, welke koren komen koopen; eindelijk die karavans welke zich van de voortbrongselen onzer fabrieken verheid komen voorzien; zelfs de heilige maand der Arabieren, de rhamadan, belet dit reizen niet.

#### BELGIE.

**Brussel, 20 sept.** De *Moniteur* van gisteren behelste eene conventie, gesloten tusschen den koning der Belgen en den keurvorst-mederegent van Heas tot regeling van de bevoegdheid tot het regt van fenis en vestiging.

— Het stedelijk bestuur deser hoofdstad heeft, strijd met den wensch van het gouvernement, weigerd, het Park beschikbaar te laten voor de ring van het muzikale feest, waarmede de maansch-belgische zangvereening voorremsen was te brengen tot de opluistering en veraangenaming aanstaande september-feesten. Vermoedelijk zal dit gedeelte van de bedoelde muzik-plegtigheid anderwege blijven.

— Volgens de *Moniteur* van heden zijn de berichten omtrent den oogst allergunstigst. Van aardappelen waren op de jongste markt omtrent vijfhonderd te koop; de beste soorten golden 7 franken; de mindste werden tot 5 franken 75 centimes verkocht.

### Binnenlandsche berichten.

**Amsterdam, 11 sept.** Het gisteren na afdoop den wedstrijd der yachtlub aan Z. K. H. den kroon prins aangeboden diner in het gebouw *Zeevanho* war zeer luisterrijk. Na afdoop van hetzelfde be Z. K. H. zich naar het paleis en ik, na heden sedert de aantoonstelling van schilderij en hebben begonnen 10 ure met den gewonen spoortrein naar G. G. venhage teruggekeerd.

De bij gelegenheden van de feestelijke der yachtlub gegeven voorstelling in de stads-schouwbur werd door een vrij talrijk publiek bijgewoond. Hoewel het voortreffelijk uitgevoerde belangvolle vaderlandsche toneelspel, *De admiraal Piet Heil*, *Deifsheden*, van mevrouw *Muller* geb. *Westerman*, als de door mevrouw *Stedts* met veel gevoel voor dragen compleet van den heer *Westerman*, van Nederlands oude sjerquem herdacht werd, hebben de genoege gegeven en daeromde bijvalbetuiging uitgelokt.

De feestelijkheden in het park waren zeer fraai zijn buitengewoon druk bezocht geweest.

**Gravenhage, 23 sept.** Men vermoedt, dat in de vergadering van het geroep, en heilziggig geschap te Amsterdam, van 2 dezer, ook ter sprake zijn gekomen de ziekte- en sterfgevallen, welke die stad na het gebruik van garnalen zijn waargenomen; maar tevens is daarbij medegedeeld, dat de gevallen, zigtbaar aan de garnalen, van de garnalen (van zoo ver als de vroeger wel geen aanpakking zijn van eenen tijdelijk nadeeligen aard te zijn, maar aan het onmatig en onbehoorlijk nuttigen derzelve moeten worden toegeschreven; zoo dat bij het overvloedig voorhanden zijn daarvan en de gebruik in groote hoeveelheid de garnalen en bij de daardoor verwekten ziekte, vooral bij de groe warmte, en het jaargetide, opgevolgd door een minder onmatig gebruik der thans zoo overvloedig en goedkoop komkommers, daardoor stoornissen in de spijsvertering, met de daaruit voortvruitenste ziekte soms zelfs met noodlottige uitkomst ontstaan. — Den 23sten dezer zal voor den Hoogen Raad kamer van strafzaken, worden behandeld de zaak van de uitgeleider der *Fransche* *Land*.

— Een persoon, berisptoren morgen te Parijs eene grootte het aan eenet handeekamer met een huis zende opstaan, en dat zich niemand, in de kamer bevond, heeft de vrijheid genomen, de klimmen, te degenneren, vier paren tafeltjes zich te steken en daarna te verlaten. Van diezelfde omstandigheid kennis gegeven zijnde, dief gevaar werdende, dat men hem op zijn was, verzoegde zich aan het gezogde huis, ten den bewoner te spreken en bedankte dezen voor



...ontbent, onder het hand-...  
...afslaver, voorges...  
...hij aanzienlijk had gedacht, niet noodig te...  
...hebben, en verwijderde zich daarop, Man...  
...geen, dat deze gaat meermaken, wegens diens...  
...handen der justitie is geweest.

**Leiden, 30 sept.** Een ooggetuige berigt ons, dat...  
...geregisteren, op den spoortrein van hier naar 's Gra...  
...vnhage, elf beschnken joden, na eerst veel be...  
...ging in het stations-gebouw gemaekt te hebben...  
...den waggon opreestelden tegen de overige pass...  
...gers begonnen, met dit gevolg, dat de trein te Voor...  
...schoten aangekomen zijnde, door het personeel, aan...  
...den spoorweg werkzaam, onmiddellijk negen hunner...  
...den wagen zijn gezet, welke, na vele verwenschin...  
...kunnen weg naar 's Gravenhage te voet hebben...  
...soelen vervolgen; de beide anderen, welke in den...  
...waggon waren gehouden, zijn bij de aankomst van...  
...den trein te 's Gravenhage in handen der politie over...  
...gegeven en in verzekerde bewaring gebracht.

**Leiden, 30 sept.** Wij moeten thans de...  
...nacht stigten op een straatgewel, dat bestond...  
...schijnt op voortaan een hoogst belangrijke rol in...  
...de nijverheid te spelen en met het aantalen waarvan...  
...wij dus niet genoeg kunnen aanbevelen, in onze...  
...duinen en engebouwd heidagonden een preel te...  
...nemen; het is namelijk de *Sorbets vulgaris*, die...  
...op allerlei soorten van gronden zeer gemakkelijk...  
...voorkomt, welke men kort geleden heeft bevonden...  
...eene eigenschap te bezitten, die aan dezelfde geene...  
...parlage waarde geeft, het hout, zowel als de wor...  
...tel, groen of gedroogd en geraspt, zonder...  
...enige bijvoeging van stein te behoeven, eene zeer...  
...schone gele kleur, bijzonder geschikt tot het verva...  
...van stoffen, van eene bijzondere vastheid, daan zij...  
...zelfe aan de werking der zure weerstand biedt; en...  
...bij de genomene proeven, die met een enkel afkooksel...  
...van *Sorbets vulgaris* in water gearwd waren, ge...  
...durende eenen geruimen tijd aan de zon blootgesteld...  
...geen valeden hadden, wanneer men dezelve beschouw...  
...de bij die, welke men van het daglicht afgesloten...  
...bewaard had.

**Wijmegen, 30 sept.** Bij een zich, gisteren namiddag...  
...grote...  
...westen, ont...  
...een nat...  
...zelden in die schoonheid en helderheid opdoet. Eene...  
...roos, welke zich plotseling uit eene rogenaannde witte...  
...gelwolk vormde, nam een buitengewoon dreigend...  
...en verdoonde zich als een, tegen de overigene...  
...andere lukt in het oosten sterk afstekende, witte...  
...koker, die van oogenblik tot oogenblik van gedaante...  
...afwisselende, dan eens apits toekoppende, en zich tot...  
...leghende, dan weder zich zelfe optrekkende of met van...  
...de, aardde zich vormende, waterhozen, vergenigende...  
...duidelijk de waskingen liet aanschouwen, welke aan...  
...dergelijke natuurverschijnselen eigen zijn. Intusschen...  
...hebben wij het nog niet vernemen, dat dezelve ergens...  
...enige aanmerklijke schade heeft veroorzaakt. Waar...  
...schijnt het te zijn tegen veel bijbreng, en...  
...de melk van dergeliker oelentiteit genoegzaam te ont...  
...lasten, en de veeltijds vroesnelijke werking van een...  
...dergelijk natuurverschijnsel te verhoeden. (Dit...  
...hoos heeft men ook te Arnhem gezien).

### **Ugezonnen stukken.**

**Roep aan alle liberalen en con...  
...stitutionelen in Nederland.**

Indert het arrest van den Hoogen Raad, in zake...  
...der *Arnhemse Courant*, hebben wij ons voorgenomen...  
...men, de zaak te laten rusten; wij hebben er het...  
...nuz van gezegd en wij zijn niet velen van oordeel...  
...dat de kwasten, dus in voorkomende, reeds zij...  
...duidelijk en helder uiteenganset zijn geworden, en wij...  
...anhen, nu dan hoefde, bij ons stilzitten volhardden...  
...de beslissing van den regter overlatende. Niettemin...  
...veel van de hand op het *Beroep* in de *Arnhemse*...  
...Nederlandsche Courant gedaan, en alnog achten wij...  
...het zoo geheel overbodig, dat onze voornaam...  
...ste maats- en strafregts geleerden hun loof over de...  
...nie beslissen kwasten verspreiden; niet, om, gelijk...  
...zeker ministerieel blad, het welk de eer der vermelding...  
...niet verdient, het wil doen voorkomen, den regter een...  
...gevoelen te hebben. Het is dat ware een voor de reg...  
...terreer veronderzende, maar om hem vrop...  
...te lichten. Niemand, het minst de regter, aan wien de...  
...beslissing is opgedragen, zal zich onfeilbaar schelen en

het licht van zich waren, terwijl de kundigste lieden...  
...des lands ontsteken, en daar zelf de regter, die altijd...  
...mensch blijft, dwalen kan — gelijk de ondervinding...  
...dit wijls bewezen heeft — mag men het niet als zoo...  
...geheel overbodig achten, dat er aan het bovengemeld...  
...»Beroep» door de voornaamste staats- en strafregts-ge...  
...leerden in den lande beantwoord worde. Wij, voor...  
...ons, zullen zoodanig blijven volhardden bij ons stilzitt...  
...gen, de verdere behandeling en beslissing geheel aan...  
...onze uitstekendste mannen en den regter overlatende...  
...Intusschen zijn wij den sturver van het *Beroep*...  
...dankbaar voor het schoone blijk van belangstelling...  
...daarmede gegeven. D. D.

### **De regering der nederlandsche konin... ...gen ten aanzien van het katholi...**

(Zie 21 1896)

Eene andere aanmerking van den *Mededeeler* geldt...  
...de uitdrukking omtrent den wonderlijken steun, aan...  
...bischoppen gegeven in weerwil der bijzake bezwaren...  
...welke deraf als bigene geloofsgenooten tegen hen had...  
...den geopperd?

De *Mededeeler* vraagt: welke bezwaren? door...  
...wie geopperd? waar en wanneer?

Wij bedoelden twee gevallen; het eene willen wij...  
...thans niet aanvoeren, omdat de omstandigheden...  
...ons nog niet volledig bekend zijn en wij nadere in...  
...lichtingen verwachten; het tweede is dat van den heer...  
...Zonder in dien aanzien de handelwijze van...  
...den gouverneur-generaal te willen verdedigen — wij...  
...kennen de officiële rapporten nog niet — vermoegen...  
...wij nogtans ten volle gerechtigd te zijn, om het gedrag...  
...der regering ten dien aanzien eenen wonderlijken steun...  
...te noemen, aan eenen bisschop gegeven in weerwil der...  
...bezwaren zijner eigen geloofsgenooten. Immers, wat...  
...had er plaats? Eene roomsch-katholieke gemeente...  
...op Java beklagde zich bij den gouverneur-generaal...  
...over de handelwijze van eenen aldaar nieuw aangeko...  
...men roomsch-katholijken bisschop, die haar geval...  
...lige priesters vervangen had door andere, welke haar...  
...niet gevielen. De gouverneur-generaal herstelde daarop...  
...overeenkomstig den wensch der katholieke gemeente...  
...de haar welgevallige priesters in hunne bediening, en...  
...zond den bisschop als een hem gewatrijk schijnend...  
...mensch weg. Dit laatste kon de gouverneur-generaal...  
...van Indië, volgens zijn reglement, doen, bij aldien er de...  
...gezonde gronden toe aanwezig waren. Nu zijn wij...  
...ver van zoodanig reglement goed te keuren. Wij...  
...admitteren wijders, dat de gouverneur-generaal zonder...  
...voldoende gronden kan hebben gehandeld. Want, wij...  
...herhalen, het, wij kennen de bijzonderheden niet...  
...Doch de regering kent dezelve; de regering kon dus...  
...beoordeelen wie recht had, de gouverneur of de bis...  
...chop. Had de gouverneur onrecht, kan hij — gelijk...  
...de *Mededeeler* beweert — als een »brutale geweld...  
...naar» worden beschouwd, dan behoorde de regering...  
...den gouverneur-generaal terug te roepen, den bisschop...  
...voldoening te geven, en hem statig naar Indië terug...  
...te doen brengen. Niet waar, *Mededeeler*, dit zijt gij...  
...met ons eens? Dit is niet geschied. De regering...  
...schijnt dus te hebben gevonden, dat de gouverneur...  
...regt, de bisschop onrecht had. Niet waar, *Mededeeler*,...  
...schijnt dit niet zoo? Welnu, dan noemen wij het...  
...een wonderlijken steun aan eenen bisschop, in weerwil...  
...der gegronde bezwaren (want bezwaren eener geheele...  
...gemeente tegen haren ketaj rabbi, ketaj predikant...  
...hetzij pastoor zijn, altijd als gegronde te beschouwen...  
...zoolang het tegendeel niet klaarblijkelijk is aangetoond...  
...is) zijner eigene geloofsgenooten gegeven; — dan noe...  
...men wij het een wonderlijken steun, gesteld, door...  
...den bisschop geschorst doch door den gouverneur weder...  
...aangesteld, onbevoegd te verklaren; want het is voor...  
...waar een wonderlijke steun, den gouverneur-gene...  
...raal wat men noemt eene snede in het gezigt te ge...  
...ven, zonder hem terug te roepen; hem zijn getag...  
...te laten, en tevens zijne waardigheid te compromit...  
...teren. Niet waar *Mededeeler*, dit is wonderlijk?

Hij zegt nu, zoodanig, in alle geval, voor het...  
...goede beheer van Indië schadelijk maatregel, toeh...  
...aan ventye beweegredenen moet toegestaan worden...  
...zoo gelieve de *Mededeeler* ons te zeggen, welke die...  
...beweegrede zijn kan, indien het niet is de zucht om...  
...aan de roomsche eene, hun ironwen, en natuurlijk...  
...niet voldoende bevestiging te geven.

De laatste aanmerking der *Mededeelers*, betref...  
...vergeven van ambten. Wij vraagt:

»Waar zijt gij, katholijken, die in het vergeten...  
...van posten aan anderen wordt voortgetrokken? Zijt...  
...gij in den ministerraad? Antwoord mij, gontver...  
...neur van Noord-Brabant? Zijt gij in den raad van...  
...natare? in het gouvernement der provincieën? in de...  
...»geregtshoven? in lands, provinciale, stedelijke, open...  
...bare of bijzondere betrekkingen? Antwoordt mij dan!  
...»Waar zijt gij? Gij antwoordt niet! Waar dan zijt...  
...zij? Nergens?»

Wij begrijpen niet wat die onzinnige vragen moe...  
...ten beduiden. Vooreerst is wel degelijk een katho...  
...lijk in den raad van ministers; namelijk, de minist...  
...ter voor de zaken van de katholieke eeredienst —...  
...terwijl de meeste der overige in Nederland erkende...  
...godsdienstige sekten dat voorregt niet bezitten. De...  
...lutherschen toch, de remonstranschen, de menisten...  
...aan, zouden niet even veel recht als de katholijken een...  
...bijzonderen minister kunnen verlangen. Wat dwaas...  
...heid zou het zijn, indien iedere sekte ging onder...  
...soeken of er yet in elk regeringsligchaam, in iedere...  
...kategorie van ambtenaren een harer leden aangesteld...  
...is? De vragen van den *Mededeeler* zijn te onge...  
...rijmder, omdat er wel degelijk onder de leden van...  
...den raad van state, onder de gouverneurs, onder...  
...de provinciale staten, in de gerechtshoven, ena. ka...  
...tholijken zijn. Hoe velen? waar? dit weten wij niet;  
...want het is ons nog nooit ingevallen eene *inquisitie*...  
...aan te stellen, omtrent de godsdienstige gezindheid...  
...onzer hoogere en lagere ambtenaren. Dusdanige *in*...  
...quisitie, sints lang door de roomschen geoeend...  
...schijnt ons hoogst ongepast. Het is meer dan belageha...  
...lijk, te hegeeren, dat iedere sekte, naar gelang van...  
...het getal harer leden, deele in het getal der ambten...  
...Impers, bij het vergeven van iederen post (van ied...  
...deren op zich-zelfen) moet worden gevraagd: Wie is...  
...de bekwaamste, de geschikteste? Zijn godsdienstige...  
...geloofsbelijdenis behoort volstrekt niet in aanmerking...  
...te komen. De regering is niet eens gerechtigd onder...  
...zoek daarnaar te doen, uitgenomen de gevallen, waar...  
...in de godsdienstige aangelegenheden hoofdzakelijk be...  
...trokken zijn. En die gevallen zijn hoogst zeldzaam...  
...Debelaugen der katholijken worden binnen's land ver...  
...tegenwoordigd door een' katholijk, als minister voor de...  
...zaken van de roomsch-katholieke eeredienst; zij wor...  
...den het buiten's lands door een' katholijk, den graaf...  
...DE LIEDERKXKKE, nederlands gezant te Rome. Er...  
...vallen ons geene andere hooge ambten in, waarbij het...  
...onderzoek naar de geloofsbelijdenis te pas komt...  
...Moest, misschien, ook een minister van oorlog, van...  
...marine, van koloniën roomsch zijn? Moest hij het...  
...bij zekere bezkten zijn? Om de hoeveel jaren moe...  
...ten wij een roomschen, om de hoeveel jaren een ge...  
...reformeerde, een lutherschen, een remonstrantschen...  
...een mennonitischen, een israëlitischen minister van...  
...oorlog, van marine, van koloniën, enz., hebben?...  
...Het is immers al te dwaas!

Wij herhalen het: bij gelegenheid van elke vaca...  
...ture, moet worden gevraagd: Wie is de bekwaam...  
...ste? de geschikteste? zonder aanmerking van godsdien...  
...stige belijdenis. En eerst wanneer de katholijken aan...  
...teonen kunnen, dat, bij de eene of andere benoeming...  
...een katholijk ten gunste van een minder bevoegden...  
...gereformeerde, remonstrant of anderen, is voorbijge...  
...gaan, — eerst dan hebben zij reden van klagen; maar...  
...eene ambtenaren-statistiek op te maken, naar gelang...  
...van geloofsbelijdenissen, dit is ongerijmd.

Zoodanige statistiek, echter, is, gelijk wij zeiden...  
...niet alleen reeds meermalen door katholijken opge...  
...maakt; maar daarbij namen zij dan nog eenen zeer...  
...onjuisten maatstaf aan. Zij zeiden: »de katholijken...  
...maken ruim een derde der bevolking uit; dus moe...  
...ten zij ook een derde der ambten bezitten.» Nu mo...  
...gen zij ruim een derde der bevolking uitmaken; doch...  
...zij doen dit in het geheel niet in de hoogere stan...  
...den; zij doen dit in het geheel niet in de categorieën...  
...waaruit de hogge ambtenaren worden genomen. Laat...  
...hen, die zoodanige statistiek samenstellen, eens on...  
...derzoeken, of onder het getal dergenen, die aan onze...  
...hoggescholen tot doctoren in de rechten worden ge...  
...promoveerd, de katholijken ook een derde uitmaken...  
...Wij voor ons hielden ons nooit met een dergelijken...  
...statistieken arbeid bezig; maar wij meenen nogtans te...  
...kunnen verzekeren; dat onder het bedoelde getal de...  
...katholijken nauwelijks een Iode uitmaken zullen.

En dat onze aanmerking, omtrent het mindere ge...  
...tal katholijken in de hoogere standen, gegrond is...  
...erkent de *Mededeeler*, in zijne hartstogtelijke uit...  
...boezemingen, zelf, wanneer hij vraagt: »Waar zijn...  
...ser in provinciale, stedelijke, openbare of bijzondere...  
...»betrekkingen?« Immers de leden van provinciale...  
...van stedelijke besturen worden door de *burgers zelve*...  
...gekozen, gelijk ook bijzondere betrekkingen door bur...  
...gers aan bijzondere personen worden opgedragen. En de...  
...aanhankelijkheid der katholijken aan hunne geloofsge...  
...noeten is genoegzaam bekend, om te kunnen aanne...  
...men, dat roomsche stemgerechtigden en *burgers* wel...  
...steeds bij voorkeur eenen katholijk zullen kiezen. De...  
...zij het niet, dan is het althans belagecholijk te vragen:  
...»Waar zijn zij (die wij niet gekozen hebben)?«

Buitendien, als de katholijken niet te vreden zijn...  
...met de inrigting van het stem- en kiesregt, met de...  
...samenstelling der stedelijke en provinciale besturen...  
...waarin hebben zij dan zocher elke katholieke leden

der Kamer, laatstelijk, tegen de hervorming der grondwet verklaard. Waarom voegen zij zich dan niet bij de constitutionelen, die regstreekache verkiezingen vragen?

Zij deden dit wel onder de vande regering die hen gelijk wij zulks niet naif, maar onpartijdig erkenden, wel eens voorbijging, uit hoofde van hunne geloofsbelijdenis. Waarom derhalve doen zij het thans niet meer? Waarom anders dan, omdat, gelijk wij het aanvoerden, zij thans meermalen bij het vergeven van posten aan anderen worden voortgetrokken, en te vreden zijn met de roomsche helling der regering?

Ons althans is die helling opgevallen; ons althans zijn verscheiden gevallen bekend, waarin de benoemde zijne aanstelling te danken had aan de overweging, dat hij katholijk was; en dit, zeiden wij, heeft reeds menigen vrijzinnigen en onbevooroordeelden burger gestuit.

Wij wenschen wel te worden verstaan; want het ligt geheel buiten onze bedoeling, aan katholieke medeburgers ergenis te geven; terwijl wij zeer verward zijn van alles wat naar onverdraagzaamheid in het godsdienstigen zweemt. Wij verklaren dus ten overvloede, goenszins te beweren, dat er te veel posten door katholieken worden bekleed; wat wij afkuren, het is, dat soms de geloofsbelijdenis eene rede is, om meer bevoegden voorbij te gaan. Wij laakten zulks onder de vorige regering, wanneer het geschiedde ten nadeele der katholieken; en, consequent zijnde, laaken wij het onder de tegenwoordige, wanneer het ten hunnen voordeele geschiedt. Wij vinden het zeer ongepast en zeer ongerijmd, wanneer er, bij voorbeeld, in den raad van state, in een regterlijk collegie eene vacature ontstaat, alsdan te onderzoeken of deze of gene provincie, deze of gene sekse er wel een of meer harer leden in telt; en alsdan eenen geschikt persoon voorbij te gaan, ten einde zoodanig lid te benoemen.

Eindelijk zij hier nog bijgevoegd, dat wij deze geheele discussie hebben gevoerd niet uit een anti-katholisch, maar uit een anti-autocratisch beginsel. Het is, omdat de katholieke in het algemeen en schier al de katholieke leden der Kamer in het bijzonder, zich thans, ter erlanging van katholieke doeleinden, aan het ministerie aansluiten en de constitutionelen hinderen in het verkrijgen van verbeterde staatsinstellingen, die voor de geheele natie voordeelig zouden zijn; het is daarom, dat wij de alliancie tusschen de regering en de roomsch-katholieken bestrijden.

Wij kennen het terrein te goed om niet te weten, welke bondgenooten er noodig en waar die te vinden zijn.

**Advertentiën.**

Getrouwd: **A. B. HOUTKOPER**, met **J. VIRULY VAN VUUREN EN DALEM**. Den HUIJER LEEUWENBERG, nabij 's GRAVENHAGE, den 10den September 1846.

Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 28 jaren, mijne zeer geliefde Echtgenoot **WILHELMINA JOHANNA ANTOINETTE CASPERS**.

Nog geen 7 jaren was ik met haar in eenen gelukkigen echt vereenigd, en gevoel, starrende op mijne 4 jonge kindertjes, het onherstelbare van mijn verlies.

**ARNHEM**, den 9den September 1846. **A. F. BURGERS**, Koninklijke Paarden-postmeester.

**Algemeene kennisgeving.**

De Notaris **KOLFSCHOTEN**, te **Arnhem**, zal, op Dingsdag den 15den September 1846, des avonds om 7 uur, in het Logement het Hof van Holland, aldaar, finaal verkoopen:

- 1o. Een **HEERENHUIS** te **Arnhem**, in de Koningstraat, Wijk F, No. 26; bij inzet met de hoozen gebragt op f 6170.
- 2o. Een **HUIS** en **ERF**, aldaar, in de Oeverstraat, Wijk B, No. 76; op f 1713.
- En 3o. Een **DITO** aldaar, in de Mentingsteeg, Wijk F, No. 250; op f 843.

**Verpachting.**

In de maand October 1846, zal, ten nader te bepalen dage en plaats, in het openbaar worden verpacht:

De **BOUWHOF**, den **Ouden Pol** genaamd, gelegen te **Maibergen**, in pacht tot den 1sten Mei 1847, bij de Weduwe **VERHEIJEN**.

Kunnende voornoemde Bouwhof, inmiddels **UITREK HAND** worden **GEPACHT**; waartoe men zich kan wenden tot den Heer **J. VAN LAMSWEEDE**, te **Doesborgh**.

+++ Op Woensdag den 16den September aanstaande, zal, te **Arnhem**, in de Oostersche straat, bij den Kleinen Oord, in het Huis No. 188, publiek worden verkocht:

Alterhande soorten van **GALANTERIEËN**, **PAPPEËN**, **MREËN**, **VERLAKTE GOEDEREN**, **PENDULES**,

alsmede vederhande **HUISRAAD**, **LINNEN**, **PELLEN**, **BRIDEN**, **KOPER** en **TIN**, **TAFELS**, **STOELEN** en **SCHIEDERIJEN**, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.

De goederen zijn schaars te voren, van 11 ure des voormiddags tot 3 ure des namiddags, voor een ieder te zien te beproeven en te koop.

**ZEG HET VOOR!**

**VERKOOP VAN MEUBELLEN EN OORBEËN.**

Men zal, op Woensdag den 16den September 1846, des voormiddags om 10 ure, dan het Huis van den Heer **ERKEN BROUWER**, in **Dieren**, publiek verkoopen.

Eenen zeer netten **INBOEDEL**, bestaande uit allerlei soorten van **MEUBELLEN** en **HUISRAAD**; eenige **VISCHNETTEN**, enz.; Alles des Dingsdag te voren te zien te beproeven en te koop.

**Te Huur of te Koop:**

Een net **HUISJE**, staande in de Rijnstraat, bij de Rijnpoort, Wijk B, No. 95, te **Arnhem**, dadelijk te aanvaarden, zeer geschikt en pluisant voor lieden, die wenschen stil te leven, kan huurde te helft der Koops-penningen in hetzelfde gevestigd blijen. Te bevragen ten huize van **B. BEUNINCK**, in de Torensteeg te **Arnhem**, des namiddags na twee uur.

+++ Allen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel en de Nalatenschap van wijlen den Ond-Rentmeester, den Heer **JAN PEETERS**, gewoond hebbende te **Heerenberg**, worden opgeroepen, om, voor of op den 15den October dezes jaars, opzakt te doen ten Kantore van den Notaris **KOLFSCHOTEN**, te **Gendringen**.

+++ Een ongetrouwd **LETTERZETTER** van de Protestantische Godsdienst, kan, tegen billijk loon, vast werk bekomen bij **J. F. THIEME** te **Nijmegen**, aan wien men de bewijzen van goed gedrag en bekwaamheid vooraf, franco, gelieve in te zenden.

Bij den **KOETSIER**, op **Villa Nova**, tusschen **Arnhem** en **Pelp**, zijn te koop zeven **ENGELSCH E HONDJES**, van echt en ongekruid ras.

**NIEUWE DIENST. POSTWAGEN-ONDERNEMING DE AREND.**

Van Zwolle naar Epe, vice versa.

Deze **DIENST** zal beginnen op **Vrijdag den elfden dezer**, en des **Maandags**, **Woensdags**, en **Krijdags**, des morgens ten 4 ure van **Zwolle** afrijden, om over **Hallum** en **Heerde**, langs den Nieuwen Grindweg, te 6 ure te **Epe** aan te komen; — van **Epe** naar **Zwolle** vertrekt deze dienst des avonds kwartier over zeven ure.

Vracht per Persoon tusschen **Zwolle** en **Epe** f 1,00.

Tusschen gelegene plaatsen f 0,25 per uur.

Terwijl met Vrachtgoederen als anderszins de meest mogelijke billijkheid zal worden in acht genomen.

De Kantoren zijn gevestigd, te **Zwolle** bij **SCHUEER**, voor de Kamperpoort; te **Hallum** bij **E. VAN DRAGT**; te **Heerde** bij **T. FURSTENBERG**, en te **Epe** bij **E. JONKERS**.

NB. Door deze Dienst is de gelegenheid geopend om met den **SPOORTREIN**, welke des morgens om 11 uur 15 minuten van **Arnhem** afgaat, naar **Amsterdam** te vertrekken.

**STOOMVAART** vóór den **NEDER- EN MIDDEN-RIJN**. **BUSSELDORPSCH E MAATSCHAPPIJ**.

Van **Arnhem** naar **Rotterdam**: iederen **Zonndag**, **Dingsdag**, **Donderdag** en **Vrijdag**, des morgens omstreeks 9 ure.

Van **Arnhem** naar **Busseldorp**, en **Mannheim**: iederen **Maandag**, **Woensdag**, **Vrijdag**, en **Zaterdag**, des namiddags omstreeks 4 ure.

Nadere informatie te **Arnhem** bij de Agent **C. W. BALCK**.

**Rijn-Stoomboot-vaart.** **KEULSCH E MAATSCHAPPIJ**.

**DAGELIJSCH E DIENST**

Van **Arnhem** direct naar **Keulen**, **Mannheim**, **Straatsburg** en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van **Arnhem**, des morgens ten 8 ure, om nog denselven avond te **Keulen**, en te komen

Aankomst te **Arnhem**, des avonds omstreeks 6 ure om nog met den laatste **Spoortrein** naar **Utrecht** en **Amsterdam** te kunnen vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen bij den ondergetekende te **Arnhem**, door geheel het Rijk aan **Koninklijke van de Algemeene Expeditie Maatschappij (JONKER)** met welke Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

**Arnhem**, 2 September 1846.

**H. RIDDE, G. J. Z.**

**EEN SCHETSBOEK** VAN **JOHAN**

uit telgevoerde voorspelt, waan de door de ramp van Augustus, te **Rheuen**, ongelukkig gewordenen,

**J. F. THIEME**, te **Nijmegen**, heeft alom verzonden:

**DE NIEUWE SPECTATOR.**

**KRIJGS- EN GESCHIEDKUNDIG TIJDSCHRIFT**

VOOR HET NEDERLANDSCH E LEGER, ONDER REDACTIE

VAN **EENIGE OUD-MILITAIREN.**

**EERSTE JAARGANG, N. 1.**

Regattende: Aan den Lezer. — De Grondwet en ons verdedigings-middelen. — Historische verhandeling van het gezag over de Militie van den Staat der **Vereenigde Nederlanden**, getrokken uit de nagelaten werken van **S. VAN SLINGERLANDT**. — De vijfde pelotons en eskadrons naar de denkbeelden van **VAN BISMARCK**, eene Nederlandsche vinding van 1801. — Iets over de indeeling der Infanterie. — **Boekbespreking**. — **Uitgave** besprekingen over de Nederlandsche kavallerie. — **Correspondentie**.

Tot 15 September 1846 staat de Inteekening op dit Tijdschrift open. Het 2de Nummer wordt 1. October uitgegeven.

Bij de Boekhandlaars **M. SCHOONEKELDE** en **ZOON**, te **Amsterdam**, is heden van de Pers gekomen en aan Heeren **INTEEKENAREN** verzonden,

**HET EERSTE NUMMER VAN DE NIEUWE AMSTERDAMSCH E MERCURIUS**

maandboekje voor de hoofdstad.

**INHOUDENDE:** **Mercurius** aan den Handel, Naamlijst der Geborenen, Gahuuden en Overledenen, in de Hoofdstad. **Lijst der Publieke Veilingen** van Roerende Onverderende Goederen, Effecten, en: **Bijdragen** over **Handel** en **Nijverheid**, **Nederlands Koloniën**. De **Vrijhandel**, **Belangrijke Regtsgedingen**, **Verplichting tot aanvaarding van Kerkelijke bedieningen** bij de **Hervormde Bevoegdheid** van hem, die zeven levende kinderen heeft om op grond daarvan van den staat te worden de opvoeding van een derzelve, van het mannelijk geslacht, daartoe door hem aan te wijzen. **Verplichting** van elk, die als getuige gedagvaard is, tot het afleggen van den gebruikelijken eed, ook dan als hem dit door zijn Godsdienstig begrip wordt verboden. **Pemdeling van zulkte byzonderheden of gebeurtenissen**, die van algemeen nut kunnen zijn. **Landhuishoudkundig Congres**, **Oudschouderde leerrijke mededeelingen**, **Zijn de menschen niet meer bijgelooft? Rekening of Stalkundig Mengelwerk**, **Meefing** en **Uitbreiding van de Atlas-Kloof**, die achter op het West-End van het **Stad** heet, tot **Amsterdam** betrekking, het midden staat.

**VOORWAARDE VAN INTEEKENING.**

De **Inteekening** geschiedt bij de **Uitgevers** en bij alle solide **Boekhandelaren** door het Rijk voor een geheel Jaar of 12 Nummers, a 4 vellen Druks in 8°, tot **Zes Gulden** per Jaargang; over de **Betaling** wordt per halfjaar **Gedisponneerd**.

**Bijdragen** voor den **Mercurius**, over **Landhuishoudkunde** kunnen, mits onder het adres van de Heeren **SCHOONEKELDE & ZOON**, bij de **Boekdrukker C. M. THIEME** te **Arnhem**, bezogd worden.

**Arnhem**, den 1sten September 1846.

**Oude-Wet** van f 1,20 tot f 1,000; **Nieuwe-Wet** van f 9,00 tot f 11,75; **Rogge** van f 8,50 tot f 9,75; **Bogel** van f 7,00 tot f 8,00; **Garst** van f 5,25 tot f 6,00; **Wit-sche-Haver** van f 1,00 tot f 1,00,00; **Oerhaver** van f 3,2 tot f 3,60; **Witte Boeren** van f 1,00,00 tot f 1,00,00; **Paard** **Bonen** van f 8,00 tot f 10,00; **Grauw** **Erwt** van f 13,0 tot f 10,00; **Groene Erwt** van f 10,00 tot f 10,00; **Geel** **Erwt** van f 10,00 tot f 10,00; **Koolzaad** van f 1,00 tot f 1,00; **Avendaad** van f 1,00 tot f 1,00; **Klaverzaad** van f 1,00 tot f 1,00; **Aardappelen** van f 2,00 tot f 2,50; **Boter** van f 0,80 tot f 0,35 het pond.

**Waterhoogte te Arnhem.**

Den 12 Sept. 2 El 5 Palm O Druim; gew. O D. gov. 184

Te **Arnhem**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker